

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشگاه علوم پزشکی تهران دانشکده دندانپزشکی

پردیس بین الملل

راهنمای یادگیری دانشجویان

گروه آموزشی : بیماری های دهان، فک و صورت

عنوان درس : بیماری های سیستمیک ۱

تعداد واحد : ۲ واحد

مقطع دانشجویی : دکترای حرفه ای دندانپزشکی

ترم : ۵

هدف و جایگاه آموزشی Study Guide:

بعنوان ابزاری است که به دانشجو کمک می کند تا بتواند (Study Guide) راهنمای یادگیری

، یادگیری خود را در راستای اهداف مورد انتظار تنظیم کند و بهترین بهره وری را از فرصت های

یادگیری داشته باشد. لذا در مجموعه ای که فراهم شده سعی گردیده تا اطلاعات ضروری برای

استفاده هرچه بهتر دانشجویان از دوره آموزشی ارائه شود.

هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجو با اهداف اختصاصی در هر یک از حیطه های آموزشی می باشد.

الف) حیطه های دانشی:

روش معاینه درست را بداند

ضایعات شایع قارچی دهان را نام برده و ویژگی های هر یک را توصیف کند.

ضایعات شایع باکتریال دهان را نام برده و ویژگی های هر یک را توصیف کند.

تظاهرات دهان ، فک و صورت و ملاحظات دندانپزشکی بیماری های سیستمیک (غدد اندوکرین) را تشریح کند.

تظاهرات دهانی ایدز و هپاتیت را توضیح دهد.

بیماریهای مقاربتی را بشناسد، علائم، روشهای تشخیصی بیماری و ملاحظات دندانپزشکی در این بیماران را توضیح دهد.

ملاحظات دندانپزشکی بیماران خونی را بداند

ب) حیطة های نگرشی:

دانشجو نسبت به کشف بیماری های سیستمیک فرد که دارای تظاهرات دهانی مرتبط می باشد و نیز ارجاع او احساس مسئولیت کند.

هیئت علمی گروه:

خانم دکتر ارغوان تنکابنی

خانم دکتر مینا خیامزاده

خانم دکتر ندا اکبری

خانم دکتر سارا عاقل

خانم دکتر شمس الملوک نجفی

خانم دکتر مریم کوپایی

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، گروه کوچک

روش ارزیابی:

روش ارزیابی تکوینی در طول دوره (کوئیز گرفتن، ارزیابی و نمره دهی دانشجو از طریق بررسی تکالیف مربوطه)

روش ارزیابی نهایی (امتحان پایان ترم بصورت چند گزینه ای و تشریحی)

روش محاسبه نمره:

کوئیز در نمره نهایی پایان ترم تاثیر داده می شود.

مقررات:

در صورت حضور بعد از استاد، خروج قبل از پایان زمان کلاس و ورود و خروج در طی زمان کلاس آن جلسه به منزله غیبت خواهد بود.

. تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس : طبق ضوابط و قوانین آموزش

در صورت تغییر ضوابط حضور و غیاب از نظر اساتید مربوطه مراتب در جلسات کلاس توضیح داده می شود

حضور در کلاس راس ساعت مقرر باید انجام شود و در صورت تاخیر بیش از ۱۰ دقیقه آن جلسه از کلاس به عنوان غیبت منظور خواهد شد. ورود و خروج غیرمعمول و غیرمتعارف در کلاس در زمان تدریس و بدون اجازه و هماهنگی با استاد مربوطه می تواند باعث منظورشدن آن جلسه به عنوان غیبت گردد.

نکته: دانشجویانی که به دلیل عدم کسب نمره قبولی مجدداً مجبور به گذراندن واحد درس هستند قبل از شروع کل کلاسها جهت تصمیم گیری در مورد نحوه حضور در کلاس باید قبل از شروع برنامه کلاس تئوری با مدیر گروه هماهنگی لازم را انجام دهند و در غیر اینصورت اجازه حضور در جلسه امتحان را نخواهند داشت.

عرصه آموزشی : کلاس درس ۴

زمان کلاس : یک شنبه ۷:۴۵-۸:۴۵ شنبه ۱۳-۱۴

منابع اصلی:

- 1-Martin S.Greenburg ,Michael Glick , Jonathan A.Ship.
Oral Medicine.11th edi_on . 2008.BC Decker , **.Burket's**
Hamilton , Ont.
- 2-Jams W.Little , Donald A. **Falace** , Craig S.Miller , Nelson L.
Rhodus. Dental Management Of The Medically Compromised
Pa_ent. 7 edi_on.2013. Mosby Elsevier.
- 3-Sтивен L. **Bricker** Robert P. Langlais , Craig S. Miller . Oral
diagnosis , oral medicine and treatment planning . Second
edition.2002 . BC Decker . Hamilton , London.
- 4-Robert P . **Langlais** , Craig S . Miller , Jill S. Nield Gehrig .
Color atlas of common oral diseases . 4 edi_on. 2009.
Philadelphia .Lippincott Wilkins.

منابع فرعی:

- 1-Wood & Goaz Diferential Diagnosis (1997)
- 2-Laboratory Tests Pagana

3-Oral and maxillofacial Medicine : The Basic Of Diagnosis
,Scully crispian 2008.

4-Management Of Temporomandibular Disorders And
OcclusionJeffry P.Okeson 2008

5-Oral pathology Neville (2009)

مسوول درس: دکتر ارغوان تنکابنی

شرح حال گیری و معاینه بیمار (اجلسه-دکتر خیام زاده)

دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:

روشهای مختلف شرح حال گرفتن را توضیح دهد

مزایا و معایب انواع شرح حال گرفتن را بگوید

مراحل مختلف معاینه بیمار را بنویسد

ترتیب معاینه بیمار را توضیح دهد

ارزیابی کلی بیمار را شرح دهد

مواردی که در ارزیابی کلی بیمار باید توجه شود را بداند

کنترل علائم حیاتی (اجلسه-دکتر خیام زاده)

دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:

فشارخون را تعریف کند

چگونگی تعیین مقدار نبض، تعداد تنفس و درجه حرارت را بداند

روش تعیین درجه حرارت بدن را توضیح دهد

۴- آشنایی با بیماری پرفشاری خون (۲ جلسه - خانم دکتر کوپایی)

▪ دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:

۱- تعریف فشار خون و انواع آن را بداند

۲- اپیدمیولوژی فشار خون و علل و عوامل مستعد کننده بیماری را بشناسد .

۳- مراحل بیماری و انواع درمان های کاربردی برای آن را بشناسد

۴- ملاحظات سیستمیک درمان بیماران مبتلا به فشار خون حین انجام کارهای

دندانپزشکی را بداند

۵- با تغییرات طرح درمان مورد نیاز برای بیماران مبتلا آشنا باشد

۶- ملاحظات سلامت دهان مربوط به بیماری را بشناسد

▪ منبع:

1-Falace Dental Management Medically Compromised Patients 2013

2-Burket's Oral Medicine 2008

۳- آشنایی با بیماری های قلبی - عروقی (۲ جلسه - خانم دکتر تنگابنی)

▪ دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود :

▪ اندوکاردیت باکتریال را بشناسد و علائم آن را نام ببرد.

- پروفیلاکسی آنتی بیوتیک را توصیف نماید و اندیکاسیونهای انجام آنرا به اختصار شرح دهد.
- درمانهای دندانپزشکی که نیاز به پروفیلاکسی دارند را از بقیه موارد تشخیص دهد.
- رژیم پروفیلاکسی استاندارد را در بیماران حساس و غیر حساس به پنی سیلین شرح دهد.
- منبع:

1-Falace Dental Management (2013)

طرح درس بیماری های گوارشی و مسمومیت ها (۱ جلسه – دکتر اکبری):

- در پایان این دو جلسه انتظار می رود دانشجو بتواند:
- لیستی از بیماری های گوارشی شایع ارائه دهد.
- "زخم پپتیک" را شرح دهد.
- اپیدمیولوژی "زخم پپتیک" را بداند.
- اتیولوژی "زخم پپتیک" را بداند.
- پاتوفیزیولوژی زیربنایی "زخم پپتیک" را بداند.
- تظاهرات کلینیکی و علائم مرتبط با "زخم پپتیک" را شرح دهد.
- یافته های پاراکلینیکی مرتبط با "زخم پپتیک" را بداند.
- درماتهای معمول و داروهای رایج در درمان "زخم پپتیک" را بشناسد.
- ملاحظات دندانپزشکی و تغییرات طرح درمان دندانپزشکی مرتبط با بیماری "زخم پپتیک" را بداند.
- تظاهرات و عوارض دهانی مرتبط با "زخم پپتیک" را تشخیص دهد.
- "بیماری های التهابی روده" را نام ببرد.
- تعریف "کولیت زخمی شونده" و "بیماری کرون" را بداند.
- اپیدمیولوژی "بیماری های التهابی روده" را بداند.
- اتیولوژی "بیماری های التهابی روده" را بداند.
- پاتوفیزیولوژی زیربنایی "بیماری های التهابی روده" را بداند.

- تظاهرات کلینیکی و علائم مرتبط با "بیماری های التهابی روده" را شرح دهد.
- یافته های پاراکلینیکی مرتبط با "بیماری های التهابی روده" را بداند.
- درماتهای معمول و داروهای رایج در درمان "بیماری های التهابی روده" را بشناسد.
- ملاحظات دندانپزشکی و تغییرات طرح درمان دندانپزشکی مرتبط با "بیماری های التهابی روده" را بداند.
- تظاهرات و عوارض دهانی مرتبط با "بیماری های التهابی روده" را تشخیص دهد.
- تعریف "کولیت سودوممبرانو" را بداند.
- اپیدمیولوژی "کولیت سودوممبرانو" را بداند.
- عامل زیربنایی "کولیت سودوممبرانو" را شرح دهد.
- علائم کلینیکی و لابراتواری مرتبط با "کولیت سودوممبرانو" را بشناسد.
- ملاحظات دندانپزشکی بیماران با "کولیت سودوممبرانو" را بداند.
- علائم و نشانه های عمومی مسمومیت ها را نام ببرد.
- علائم دهانی اختصاصی مسمومیت با فلزات سنگین مانند سرب، جیوه و آرسنیک را تشخیص دهد.
- علل مسمومیت های شایع دارویی را نام ببرد.
- علائم عمومی مسمومیت های شایع دارویی را بشناسد.
- علل زمینه ای مسمومیت با فلوراید را شرح دهد.
- علائم دهانی و دندانی دوزهای بالاتر از حد مجاز فلوراید را بشناسد.

آشنایی با بیماری های خونی (۳ جلسه - خانم دکتر کوپایی)

▪ دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:

- ۱- انواع اختلالات گلوبول های سفید و قرمز را بشناسد.
- ۲- تست های لابراتواری مورد نیاز برای تشخیص بیماریهای آنمی، پلی سایتمی، انواع لوسمی، لنفوم و را بداند.

- ۳- علایم و نشانه های بیماریهای گلوبول های قرمز و سفید را بشناسد.
- ۴- ملاحظات و درمان های پزشکی این بیماریها را شرح دهد .
- ۵- ملاحظات طرح درمان دندانپزشکی بیماران مبتلا به انواع آنمی ، لوسمی ، لنفوم را بداند.
- ۶- عوارض و تظاهرات دهانی مربوط به بیماریهای فوق را بشناسد.

منبع:

1- Burket's Oral Medicine 2008

2-Falace , Dental Management , Falace (2013)

آشنایی با بیماری های منتقل شده جنسی (STD) (۲ جلسه - دکتر عاقل)

دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:

- تعریف ، اپیدمیولوژی ، اتیولوژی ، پاتوفیزیولوژی ، عوارض ، تظاهر بالینی و تست لابراتواری ، درمان پزشکی و ملاحظات دندانپزشکی ، تظاهر دهانی گنوره را توصیف کند.
- تعریف ، اپیدمیولوژی ، اتیولوژی ، پاتوفیزیولوژی ، عوارض ، تظاهر بالینی و تست لابراتواری ، درمان پزشکی و ملاحظات دندانپزشکی ، تظاهر دهانی سفلیس را توصیف کند.

- تعریف ، اپیدمیولوژی ، اتیولوژی، پاتوفیزیولوژی ،عوارض ،تظاهر بالینی و تست لبراتواری ،درمان پزشکی و ملاحظات دندانپزشکی ، تظاهر دهانی هرپس ژنیتالی را توصیف کند.
- تعریف ، اپیدمیولوژی ، اتیولوژی ، پاتوفیزیولوژی ،عوارض ،تظاهر بالینی و تست لبراتواری ،درمان پزشکی و ملاحظات دندانپزشکی ، تظاهر دهانی مونونوکلئوز عفونی را توصیف کند.
- تعریف ، اپیدمیولوژی ، اتیولوژی ، پاتوفیزیولوژی ،عوارض ،تظاهر بالینی و تست لبراتواری، درمان پزشکی و ملاحظات دندانپزشکی ، تظاهر دهانی HPV (ویروس پاپیلوما) را توصیف کند.
- منبع:

1 - Little J, Falace D. Dental management of the medically compromised patients; 2013

آشنایی با ضایعات قارچی و باکتریال دهان (اجلسه - خانم دکتر کوپایی)

دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:

کاندیدا آلبیکانس و چگونگی پاتوژنز آن در حفره دهان را تعریف کند.

انواع کاندیدیازیس را در حفره دهان را شرح دهد.

درمان انواع کاندیدیازیس را توضیح دهد .

عامل هیستوپلاسمازموزیس، بلاستومایکوزیسو و موکورمایکوزیس را بیان کند و علائم

کلینیکی و درمان آنها را به اختصار شرح دهد.

عامل بیماری اکتینومایکوزیس را شناخته و علائم صورتی - دهانی را شرح دهد.

منبع

آشنایی با بیماری های ایدز و هپاتیت (۴ جلسه - خانم دکتر عاقل)

دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:

انواع ویروس HIV را نام ببرد.

اپیدمیولوژی ویروس HIV را توضیح دهد.

تغییرات ایجادکننده در سیستم دفاعی را بیان نماید.

علائم دهانی و ملاحظات دندانپزشکی بیماری ایدز را توضیح دهد.

هپاتیت را تعریف نموده و اتیولوژی آن را توضیح دهد.

انواع هپاتیت و پاتوفیزیولوژی آنها را بیان کند.

علائم و نشانه های کلینیکی هپاتیت را شرح دهد.

یافته های لابراتواری هپاتیت را بیان نماید.

درمان پزشکی و تدابیر دندانپزشکی آن را توضیح دهد.

تظاهرات دهانی هپاتیت را نام ببرد.

کنترل عفونت پس از اکسپوز با هپاتیت را شرح دهد.

بتواند درخواست میزان آنتی بادی و تفسیر آن را انجام دهد.

منبع:

1- Burket's Oral Medicine 2008

2- Jams W.Little , Donald A. **Falace** , Craig S.Miller , Nelson L. Rhodus. Dental Management Of The Medically Compromised Pa_ent. 7 edi_on.2013. Mosby Elsevier.

بیماری های غده داخلی (۱ جلسه – خانم دکتر اکبری)

در پایان این جلسه انتظار می رود دانشجویان:

- تعریف سیستم اندوکرین را بدانند.
 - عملکرد و نقش سیستم اندوکرین را در بدن شرح دهد.
 - تفاوت اثر هورمون های محلول در آب و محلول در چربی را بدانند.
 - تفاوت نقش تنظیمی سیستم اندوکرین و سیستم عصبی را شرح دهد.
 - محور هیپوتالاموس-هیپوفیز را شرح دهد.
 - سیستم تنظیمی فیدبک منفی محور هیپوتالاموس-هیپوفیز را شرح دهد.
 - هورمون های مترشحه از لوب قدامی و خلفی هیپوفیز را بدانند.
 - نقش فیزیولوژیک هورمون های مترشحه از لوب قدامی و خلفی هیپوفیز را بدانند.
 - هورمون های مترشحه از پانکراس را نام ببرد.
 - نقش تنظیمی هورمون های مترشحه از پانکراس را بدانند.
 - هورمون مترشحه از پاراتیروئید را نام ببرد.
 - نقش هورمون پاراتیروئید را بدانند.
 - با انواع "سندرم نئوپلاسم چندگانه سیستم اندوکرین" آشنایی داشته باشد.
- منبع :

1-Burket's Oral Medicine(2008)

2-Falace Dental Management (2013)

طرح درس تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی بیماران دیابتیک(یک ساعت):

مدرس:دکتر ندا اکبری

- فیزیولوژی کنترل قند خون، ارگان ها و هورمون های مرتبط را بدانند.

- تعریف بیماری دیابت را بداند.
- انواع بیماری دیابت را بشناسد.
- اتیولوژی انواع دیابت را بداند.
- پاتوفیزیولوژی زیربنایی انواع دیابت را شرح دهد.
- اپیدمیولوژی انواع دیابت را بداند.
- علائم کلینیکی دیابت را بداند.
- تست های غربالگری دیابت را بداند.
- تست های کنترل قند خون را از آزمایشگاه درخواست کند.
- بتواند یافته های آزمایشگاهی مرتبط با دیابت را تفسیر کند.
- عوارض اختصاصی دیابت را بداند.
- عوارض غیراختصاصی دیابت را بداند.
- دسته های دارویی رایج در درمان دیابت را بشناسد.
- عوارض شایع دارویی در دیابت را بداند.
- علائم و مراحل مختلف "شوک انسولین" را بداند.
- راه های جلوگیری و مقابله با "شوک انسولین" را بداند.
- عامل اصلی مرگ در انواع دیابت را بداند.
- علائم دهانی مرتبط با کنترل نامناسب قند خون را بشناسد.
- روش های درمانی علائم دهانی بیماران دیابتی را شرح دهد.

طرح درس تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی بیماری های تیروئید (دو جلسه):

در پایان این دو ساعت انتظار می رود دانشجو :

مدرس : دکتر ندا اکبری

- آناتومی غده تیروئید را بشناسد.

- روش معاینه کلینیکی غده تیروئید را بداند.
- قوام طبیعی غده تیروئید را تشخیص دهد.
- تظاهرات کلینیکی کیست مجرای تیروگلووس را بداند.
- هورمون های مترشحه از غده تیروئید را نام ببرد.
- نقش فیزیولوژیک هورمون های مترشحه از غده تیروئید را بداند.
- عوامل موثر در تنظیم میزان ترشح غده تیروئید را شرح دهد.
- علل زمینه ای شایع پرکاری تیروئید را بداند.
- علائم کلینیکی پرکاری تیروئید را بداند.
- عوارض عمومی پرکاری تیروئید را بداند.
- تست های آزمایشگاهی غربالگری پرکاری تیروئید را درخواست دهد.
- تست های درخواستی پرکاری تیروئید را تفسیر کند.
- روش های درمانی رایج پرکاری تیروئید را بداند.
- علائم دهانی پرکاری تیروئید را تشخیص دهد.
- ملاحظات دندانپزشکی پرکاری تیروئید را بداند.
- علل زمینه ای احتمالی "بحران تیروتوکسیکوز" را بداند.
- علائم کلینیکی "بحران تیروتوکسیکوز" را بداند.
- روش مقابله اورژانس با "بحران تیروتوکسیکوز" را بداند.

طرح درس تظاهرات دهانی و ملاحظات دندانپزشکی بیماری های آدرنال: (یک

ساعت):

در پایان این جلسه انتظار می رود دانشجو:

مدرس: دکتر ندا اکبری

- آناتومی غده آدرنال را بداند.

- هورمون های مترشحده از قسمت های مختلف غده آدرنال را بشناسد.
- عملکرد فیزیولوژیک هورمون های مترشحده از غده آدرنال را شرح دهد.
- فیزیولوژی و عوامل دخیل در کنترل ترشح هورمون های آدرنال را بداند.
- بیماری های شایع غده آدرنال را نام ببرد.
- اتیولوژی زمینه ای بیماری های شایع آدرنال را بداند.
- اپیدمیولوژی بیماری های غده آدرنال را بداند.
- عوارض کم کاری آدرنال را بشناسد.
- تست های غربالگری کم کاری آدرنال را درخواست دهد.
- تست های غربالگری کم کاری آدرنال را تفسیر کند.
- علائم دهانی نوع اولیه و ثانویه کم کاری غده آدرنال را تشخیص دهد.
- ملاحظات دندانپزشکی بیماران مبتلا به کم کاری آدرنال را بداند.
- علل زمینه ای "بحران آدرنال" را نام ببرد.
- روش های اورژانس مقابله با "بحران آدرنال" را بداند.
- عوارض عمومی افزایش ترشح آدرنال را بداند.
- تست های غربالگری پر کاری آدرنال را درخواست دهد.
- تست های غربالگری پر کاری آدرنال را تفسیر کند.

طرح درس بیماری های متابولیک و تغذیه ای (یک جلسه دکتر اکبری):

در پایان این دو جلسه انتظار می رود دانشجو بتواند:

بیماری های متابولیک را تعریف کند.

بیماری های متابولیک شایع را نام ببرد و نقایص آنزیمی مرتبط با آنها را بشناسد.

بیماری های متابولیک استخوان را نام ببرد.

علت زمینه ای بیماری "ریکتز" را شرح دهد.

علائم رادیوگرافیک بیماری "ریکتز" را بداند.

علائم کلینیکی بیماری "ریکتز" را بداند.

تاثیر بیماری "ریکتز" را بر دندان و ملاحظات دندان‌دانی آن را شرح دهد.

بیماری "هیپوفسفاتمیا" و علل زمینه ای آن را شرح دهد.

تغییرات دندان‌دانی و اسکلتال بیماری "هیپوفسفاتمیا" را شرح دهد.

بیماری "اسکوروی" و تغییرات استخوانی آن را شرح دهد.

انواع هیپر پاراتیروئیدیسم را بشناسد.

تغییرات بیوشیمیایی مرتبط با پاراتیروئیدیسم را بشناسد.

تغییرات رادیوگرافیک مرتبط با هیپر پاراتیروئیدیسم را تشخیص دهد.

ملاحظات دندانپزشکی مرتبط با هیپر پاراتیروئیدیسم را توضیح دهد.

سوء تغذیه را تعریف کند.

لیستی از انواع بیمار یهای تغذیه ای که علائم دهانی دارند را ارائه دهد.

علائم اختصاصی دهانی کمبود هر یک از ویتامین های خاص را بداند.

علت زمینه ای "فلوروزیس" و تغییرات دندان‌دانی مرتبط با آن را شرح دهد.

بیماری "بولیمیا نروزا" و علائم دهانی آن را شرح دهد.